

Nr. 7 din data de 18.08.2005

**Bd. Regina Elisabeta Nr.53,
Sector 5, București**

**Tel: +40 (21) 310.34.80;
Fax: +40 (21) 310.32.47;
www.grefieri.ro**

HOTĂRÂREA
Consiliului de Conducere al Școlii Naționale de Grefieri
privind aprobarea Strategiei Școlii Naționale de Grefieri

În temeiul dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea ;

Având în vedere dispozițiile art. 9 alin. (1), litera f) din Regulamentul de organizare și funcționare a Școlii Naționale de Grefieri ;

Consiliul de conducere al Școlii Naționale de Grefieri adoptă prezenta hotărâre:

Articol unic – Se aprobă Strategia Școlii Naționale de Grefieri, parte integrantă din prezenta hotărâre.

DIRECTOR,
Judecător Cristiana-Mihaela CRĂCIUNESCU

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ȘCOLII NAȚIONALE DE GREFIERI

CONTEXT

Calitatea actului de justiție reprezintă un factor esențial pentru bunul mers al oricărei societăți democratice. În cazul României, existența unui sistem judiciar independent și eficient este și una dintre cerințele aderării la Uniunea Europeană.

Strategia de reformă a sistemului judiciar adoptată în acest sens a subliniat importanța pregătirii profesionale a magistraților, precum și a celorlalte categorii de personal din cadrul sistemului judiciar.

Documentul de față înfățișează strategia Școlii Naționale de Grefieri (în continuare SNG), ca și instituție de pregătire profesională a grefierilor, asupra modului în care – în opinia sa – își va îndeplini atribuțiile într-o manieră transparentă, efektivă, profesionistă și adecvat calificată într-o țară democratică.

SITUAȚIA ACTUALĂ

Profesia de grefier este reglementată de legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar din instanțe și parchete.

Înființată prin H.G. nr.423/1999, SNG este o instituție publică, cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii, care realizează pregătirea profesională a grefierilor și a celuilalt personal auxiliar din cadrul instanțelor și parchetelor.

Activitatea SNG cuprinde două componente : pregătirea inițială a viitorilor grefieri și pregătirea continuă a grefierilor în funcție. La aceste componente, Școala urmărește crearea și consolidarea unei rețele de formatori recrutați din rândul magistraților, a grefierilor sau altor specialiști.

Programul de pregătire inițială a viitorilor grefieri urmărește asimilarea de către cursanți a noțiunilor elementare de drept, necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor în cadrul sistemului judiciar, precum și dezvoltarea abilităților și aptitudinilor specifice acestei profesii. Programul de școlarizare cuprinde o parte teoretică (cursuri și seminarii privind discipline ca drept civil, drept penal, drept procesual civil și drept procesual penal, dreptul familiei, drept comunitar, informatică, dactilografie) și o perioadă de stagiu practic în cadrul instanțelor judecătorești din București.

În cursul anului academic 2004-2005, Școala a recrutat, în urma unui concurs de admitere, 100 cursanți, durata școlarizării fiind de 9 luni.

În urma adoptării Legii nr.567/2004, absolvirea SNG devine principala modalitate de acces în profesia de grefier. Potrivit aceluiași act normativ, formarea inițială asigurată de către SNG se va desfășura diferit pentru grefierii cu studii superioare juridice (programul de școlarizare fiind de un an), grefierii cu studii superioare de altă specialitate și grefierii cu studii medii (în acest caz, durata cursurilor fiind de 2 ani).

Școlii Naționale de Grefieri îi revine și atribuția formării inițiale a grefierilor arhivari și a registratorilor recrutați de către curțile de apel, prin organizarea unui stagiu de specializare de 2 luni.

Componenta formării continue a grefierilor este de asemenea importantă în contextul în care, potrivit prevederilor Legii nr.567/2004, personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea are obligația de a participa cel puțin o dată la 5 ani la o formă de pregătire profesională continuă, organizată de SNG.

Programul de formare continuă cuprinde seminariile care vizează actualizarea și consolidarea cunoștințelor juridice și a aptitudinilor practice relevante pentru profesia de grefier, avându-se în vedere în mod constant modificările legislative și evoluția profesiei de grefier. Seminariile sunt organizate atât la sediul central al Școlii, cât și în centrele regionale de perfecționare profesională.

CREAREA UNUI CADRU INSTITUȚIONAL ADECVAT

Având în vedere noile atribuții ale Școlii Naționale de Grefieri în contextul reconsiderării profesiei de grefier și al imperativului asigurării unei formări eficiente și performante a personalului auxiliar de specialitate care își desfășoară activitatea în instanțele judecătorești și în parchete, crearea unui cadru instituțional adecvat devine o prioritate majoră și o premisă a desfășurării întregii activități a acestei instituții.

- Din punctul de vedere al condițiilor materiale în care școala își desfășoară activitatea, obiectivele urmărite pe termen scurt (1-5 ani), mediu (6-10 ani) și lung (11-20 ani) vizează crearea unor condiții de lucru adecvate, care să ofere posibilitatea utilizării metodelor și tehnicilor pedagogice moderne, utilizate în școlile de profil din țările europene.

- Din punct de vedere al personalului școlii, pe termen scurt, mediu și lung va fi îmbunătățită schema de personal atât în ceea ce privește formatorii cât și personalul auxiliar din aparatul administrativ al acestei instituții.

Astfel, a fost deja solicitată o mărire a numărului total de posturi de la 27 la 50, solicitare căreia i se va da curs în acest an. Numărul suplimentar de 23 de posturi va cuprinde: 1 post de director adjunct coordonator al pregătirii inițiale, 10 posturi de formatori magistrați, 5 posturi de formatori grefierii cu studii superioare și 7 posturi de personal contractual.

În privința formatorilor, se va mări în mod semnificativ numărul celor detașați în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, atât din rândul magistraților cât și al grefierilor cu studii superioare juridice, astfel încât o parte mult mai importantă a activității didactice, cel puțin în cadrul pregătirii inițiale să fie realizată de formatori permanenți și o parte mai mică de către colaboratori (pe termen scurt, 1-5 ani, cel puțin ½ din activitatea didactică din cadrul pregătirii inițiale să fie susținută de formatori detașați).

Totodată, pe termen mediu se va studia posibilitatea și oportunitatea unificării instituționale a Școlii Naționale de Grefieri cu Institutul Național al Magistraturii, existând recomandări în acest sens din partea mai multor experți care au intervenit în cadrul programelor PHARE de care școala a beneficiat.

Această unificare ar conduce la o coordonare unitară a formării profesionale a întregului personal de specialitate care concură la realizarea actului de justiție și, în același timp, s-ar realiza importante economii de resurse financiare și umane.

Obiective privind dezvoltarea instituțională a Școlii Naționale de Grefieri:

Pe termen scurt (1-5 ani):

- suplimentarea spațiului în care școala își desfășoară activitatea;
- continuarea dotării cu mijloacele de învățământ necesare realizării unui învățământ modern și performant;
- actualizarea fondului de carte din biblioteca școlii și crearea unor biblioteci în cadrul centrelor regionale de pregătire a magistraților și grefierilor;
- realizarea demersurilor necesare în vederea identificării unui spațiu de cazare care ar putea fi repartizat Școlii Naționale de Grefieri pentru amenajarea unui cămin pentru cursanți;
- redimensionarea schemei personalului didactic și administrativ al școlii, în funcție de volumul și diversitatea activității;
- selecția și formarea profesională adecvată a întregului personal al școlii.

SNG va coordona efectuarea unui studiu de specialitate care să evidențieze cerințele instanțelor pentru o activitate eficientă, frecvența adecvată a perfecționării profesionale a grefierilor, precum și disciplinele și locațiile din țară cărora trebuie să li se asigure o atenție sporită.

Pe termen mediu (6-10 ani):

- realizarea spațiului de cazare pentru cursanți, în București, precum și dotarea acestuia;
- continuarea dotării școlii cu mijloace de învățământ performante, printre care și un program de pregătire la distanță;
- continuarea perfecționării schemei de personal a școlii, în funcție de necesitățile noi care se ivesc;

- studierea posibilității și a oportunității reunirii instituționale a Institutului Național al Magistraturii și Școlii Naționale de Grefieri.

Pe termen lung(11-20 ani):

- continuarea realizării proiectelor de dotare cu mijloace moderne de învățământ;
- continuarea perfecționării schemei de personal și a formării profesionale adaptate a acestuia;
- în funcție de rezultatele studiului menționat în cadrul obiectivelor pe termen mediu, realizarea unificării instituționale între Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri.

PROFESIA DE GREFIER – PREZENT ȘI PERSPECTIVE

În contextul înlăptuirii reformei în justiția românească, profesia de grefier ocupă un loc important în noile reglementări.

Revalorizarea și restructurarea acestei profesii se înscrie printre măsurile ce se impun a fi luate în vederea decongestionării activității magistraților și eficientizării activității instanțelor judecătorești.

Prin Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, profesia de grefier cunoaște o reglementare unitară și coerentă, care îi conferă un statut mult mai clar și mai adecvat decât se putea regăsi în reglementările anterioare.

Este o recunoaștere a importanței acestei profesii pentru bunul mers al activității instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru înlăptuirea justiției la standarde cât mai înalte.

Revalorizarea acestei profesii conduce, în mod inevitabil, către o evoluție ce are obiective clare.

În mod firesc, astfel cum se procedează în majoritatea țărilor europene, considerăm că evoluția profesiei de grefier va avea loc în sensul sporirii competențelor care îi vor reveni, prin preluarea unor sarcini, în special administrative, care în prezent sunt îndeplinite de judecător.

Rațiunile care pledează pentru extinderea atribuțiilor grefierilor ar fi:

- creșterea exponențială a numărului cauzelor aflate pe rolul instanțelor, conducând la supraîncărcarea activității judecătorilor; de aici, necesitatea degrevării judecătorilor de

sarcinile care nu au caracter jurisdicțional, pentru ca aceștia să se poată dedica menirii lor – înfăptuirea actului de justiție;

- înființarea Școlii Naționale de Grefieri, prima instituție creată în România special pentru pregătirea inițială și continuă a grefierilor, a cărei activitate va conduce, în timp, nu numai la îmbunătățirea pregătirii grefierilor (diferența calitativă dintre pregătirea absolvenților școlii și aceea a grefierilor recrutați prin concurs direct iar apoi calificați la locul de muncă fiind evidentă), dar și la schimbarea mentalității în sistemul judiciar față de această profesie;
- perioada mai scurtă necesară formării grefierilor față de cea afectată pregătirii magistraților;
- costul mult mai scăzut al pregătirii și activității grefierului față de cel al pregătirii și activității magistratului;
- necesitatea valorizării profesiei de grefier;
- tendința europeană actuală în evoluția profesiei de grefier, concretizată și în Recomandarea nr. (86) 12 din 16.09.1986 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei.

În ceea ce privește propunerile concrete ale Școlii Naționale de Grefieri în legătură cu domeniile acestei evoluții, acestea se referă la:

- atribuții privind documentarea (strângerea și prezentarea de documentație necesară judecătorilor în rezolvarea unor spețe și constituirea de baze de date în acest sens);
- atribuții privind gestionarea documentelor (inclusiv înregistrarea și comunicarea electronică a acestora);
- atribuții privind relațiile cu publicul și comunicarea;
- atribuții privind redactarea unor hotărâri judecătorești simple și standardizarea documentelor.

Pe termen lung, transferul de atribuții administrative va fi realizat și la nivelul parchetelor, de la procuror la grefier.

DIRECȚII DE DEZVOLTARE GENERALA A ACTIVITĂȚII ȘCOLII

Având în vedere contextul creat de necesitatea înfăptuirii reformei justiției în România, premisă necesară pentru integrarea în Uniunea Europeană, precum și perspective unei dezvoltări continue și eficiente a formării profesionale a personalului auxiliar din instanțele judecătorești și parchete, activitatea Școlii Naționale de Grefieri va fi în permanență adaptată acestor obiective.

Astfel, pregătirea grefierilor și a celuilalt personal auxiliar de specialitate va fi astfel concepută încât să îi ajute să își perfecționeze și adapteze permanent activitatea noilor cerințe și să contribuie la eficientizarea actului de justiție.

În acest sens, și în viitor, prin activitatea didactică realizată de Școala Națională de Grefieri, se va urmări:

- o pregătire temeinică a grefierilor în vederea sporirii calității actului de justiție;
- crearea premiselor formative necesare în vederea transferului unor atribuții administrative de la judecător la grefier;
- pregătirea specifică a grefierilor care vor lucra în cadrul unor instanțe, secții sau complete specializate;
- pregătirea grefierilor în domeniul aquis-ului comunitar, în special în domeniile de drept european ce vor avea aplicabilitate în justiția din România;
- îmbinarea formării profesionale a grefierilor cu aceea a judecătorilor în vederea transferului treptat al unor atribuții de la judecător la grefier;
- pregătirea celuilalt personal auxiliar de specialitate în vederea unei funcționări optime a instanțelor judecătorești;
- pregătirea întregului personal auxiliar de specialitate în vederea cunoașterii și respectării normelor deontologiei profesionale.

FORMAREA INIȚIALĂ

Formarea inițială are drept scop pregătirea profesională a viitorilor grefieri, care urmează să fie încadrați pe posturile vacante din instanțele judecătorești și parchete.

Selecția candidaților se face prin concurs de admitere, organizat potrivit dispozițiilor Regulamentului de organizare a concursului de admitere la Școala Națională de Grefieri.

În vederea realizării scopurilor propuse, Școala Națională de Grefieri va trebui să procedeze la o reorganizare și o eficientizare a formării inițiale a viitorilor grefieri. Printre măsurile prioritare se numără detașarea în cadrul școlii a unui număr cât mai mare de formatori care să aiba timpul necesar pentru realizarea unei activități didactice de calitate.

Prin reglementările cuprinse în Legea nr. 567/2004 și în legislația secundară aferentă, formarea inițială se va desfășura în mod distinct pentru următoarele categorii de cursanți:

- viitori grefieri cu studii superioare juridice;
- viitori grefieri fără studii superioare juridice;
- grefieri arhivari și registratori nou angajați.

Am adăuga la aceste categorii de cursanți în cadrul formării inițiale organizate de Școala Națională de Grefieri și grefierii care vor fi angajați ca urmare a promovării concursului excepțional organizat în baza dispozițiilor art. 36 al Legii nr. 567/2004, chiar dacă această formare nu este expres prevăzută de lege.

Obiective specifice pregătirii inițiale

Obiective vizând planul cunoașterii:

- 1) asimilarea conceptelor juridice fundamentale necesare îndeplinirii sarcinilor care revin greșierului în cadrul instanței judecătorești sau parchetului;
- 2) aplicarea cunoștințelor dobândite în contexte noi;
- 3) cunoașterea fiecărui compartiment auxiliar și formarea unei imagini de ansamblu asupra desfășurării activității instanței sau parchetului;
- 4) cunoașterea statutului, competențelor și a activității greșierilor din alte țări europene;
- 5) cunoașterea aspectelor generale ale cadrului normativ al profesiilor aflate în legătură cu activitatea juridică: avocați, notari publici, polițiști, executori judecătorești, experți, traducători autorizați etc.

Obiective vizând planul abilităților:

- 1) formarea și dezvoltarea capacității de a emite raționamente juridice și de a utiliza limbajul specific;
- 2) formarea deprinderilor necesare exercitării profesiei de greșier, în special cele privind: abilitățile de exprimare în scris, exprimare orală, de analiză și sinteză în abordarea problemelor; abilitățile în administrarea timpului de lucru, acuratețe, deschidere și abilitatea de învățare, abilitățile în dezvoltarea relațiilor cu colegii.

Obiective vizând planul atitudinilor:

- 1) dezvoltarea motivației și formarea unei atitudini pozitive față de profesie, a receptivității și responsabilității față de schimbările inovatoare din sistemul judiciar.

Resurse educaționale

Formarea inițială are o durată de un an pentru greșierii cu studii superioare juridice și doi ani pentru greșierii fără astfel de studii.

Stabilirea numărului de cursanți pe nivelul studiilor absolvite se realizează anual prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, în funcție de numărul posturilor vacante existente în instanțele judecătorești și parchete, precum și de posibilitățile școlii.

Astfel, există posibilitatea de a avea, în anumiți ani școlari, doar cursanți cu studii superioare juridice, doar cursanți fără astfel de studii, sau ambele categorii de cursanți.

În funcție de această dimensionare anuală a activității Școlii Naționale de Grefieri, organizarea activității didactice va fi diferită.

Prin studiul mai sus menționat, se va realiza o evaluare a necesităților pentru fiecare tip de formare inițială și a soluțiilor ce vor fi oferite de către SNG.

Strategia educațională

În vederea realizării obiectivelor școlii, este necesară o reconsiderare a modului de organizare a formării inițiale.

Astfel, programele de învățământ vor fi concepute avându-se în vedere atât cunoștințele pe care cursanții le posedă la începutul școlarității, cât și rezultatele pe care vrem să le obținem la încheierea acesteia.

Pentru viitorii grefieri cu studii superioare juridice, ale căror cursuri vor avea o durată de un an, la conceperea programei școlare trebuie să se aibă în vedere faptul că aceștia dețin cunoștințele de drept dobândite în timpul facultății, stăpânind baza cognitivă necesară în materie juridică, urmând a se pune accentul pe aplicarea în practică a acestor cunoștințe. Prin urmare, programa acestor cursanți va cuprinde mult mai puține discipline teoretice, baza fiind constituită din seminarii aplicative, pe domenii de activitate, care să formeze deprinderile necesare desfășurării activității specifice profesiei de grefier. Un mare accent trebuie pus, în cazul acestor cursanți, pe formarea deprinderilor privind tehnoredactarea lucrărilor, având în vedere și faptul că perioada lor de școlarizare este mai scurtă, iar astfel de deprinderi se formează prin exercițiu îndelungat.

Cursanții vor fi pregătiți în vederea creării abilităților necesare pentru a folosi programele legislative și informațiile de specialitate de pe internet, precum și pentru a consulta jurisprudența CEDO și cea din domeniul dreptului comunitar.

În ceea ce privește formarea inițială a viitorilor grefieri fără studii superioare juridice, la întocmirea programei școlare trebuie să se aibă în vedere faptul că aceștia nu au nici un fel de cunoștințe juridice la intrarea în școală. Pornind de la această premisă, vor fi prevăzute mai multe discipline teoretice, necesare pentru a crea o bază de cunoștințe juridice generale, foarte necesară desfășurării unei activități de calitate. Bineînțeles că nu trebuie neglijat caracterul preponderent practic al formării realizate în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, impus de rolul acestei școli, acela de a forma profesioniști capabili să își îndeplinească atribuțiile ce le revin la standardele cele mai înalte, precum și de a prelua noi atribuții, de o complexitate sporită, de la judecători.

Pentru ambele categorii de cursanți este necesar să se aibă permanent în vedere specializarea din ce în ce mai accentuată a acestei profesii, precum și necesitatea formării unei deschideri deosebite pentru nou, pentru schimbările care intervin atât în legislația română și europeană, cât și în mentalitatea și spiritul dezvoltării justiției.

Programa de pregătire inițială a grefierilor arhivari și a registratorilor nou angajați va fi concepută având în vedere atribuțiile specifice acestei categorii de personal, atât în forma în care acestea sunt îndeplinite în prezent, cât și în perspectiva îndeplinirii acestora după realizarea informatizării integrale a tuturor instanțelor judecătorești și parchetelor.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că aceste categorii de personal au atribuții care privesc relațiile cu publicul, programa de formare inițială fiind necesar să cuprindă, în cazul lor în mod deosebit, cunoștințe de deontologie și comunicare.

Pregătirea teoretică se desfășoară, în principiu, sub formă de cursuri și seminarii.

Programele de învățământ pentru fiecare disciplină cuprind cunoștințe teoretice de bază și aplicații ale acestora în cadrul activităților specifice profesiei de grefier.

Metodele didactice folosite sunt preponderent practice, urmărind nu numai asimilarea cunoștințelor teoretice, dar și formarea unor abilități și deprinderi necesare exercitării profesiei.

Consolidarea și îmbogățirea acestor cunoștințe, abilități și deprinderi are loc în timpul stagiului practic, desfășurat în cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor.

Stagiul practic, a cărui durată se stabilește anual, prin structura perioadei de școlarizare, se poate desfășura la instanțele și parchetele stabilite la începerea cursurilor.

În vederea coordonării desfășurării stagiului, vor fi numiți îndrumători de stagiu, care urmează să organizeze și să conducă activitatea concretă a cursanților în fiecare compartiment auxiliar al instanței judecătorești sau parchetului unde își desfășoară activitatea.

Pentru buna desfășurare a practicii este elaborat un program de stagiu cuprinzând repartizarea perioadelor afectate fiecărui compartiment auxiliar al instanței sau parchetului în care cursanții își vor desfășura activitatea, precum și a evaluării stagiului practic. Totodată, sunt elaborate fișe detaliate pentru fiecare compartiment al instanței, cuprinzând: obiectivele activității practice a cursanților în compartimentul respectiv, activități desfășurate de cursanți, principalele acte normative care reglementează activitatea fiecărui compartiment și modalitatea de evaluare a activității cursanților .

Stagiul practic se încheie cu o evaluare întocmită în forma continuă precum și o examinare orală, realizată de un reprezentant al școlii și îndrumătorul de stagiu.

Evaluarea formării inițiale se face prin două modalități: evaluare continuă, bazată pe o serie de criterii stabilite de la începutul cursurilor și menționate în fișele de evaluare, precum și evaluare prin examenele finale.

Personalul de instruire de specialitate juridică este format, în cea mai mare parte, din magistrați și grefieri cu studii superioare juridice, care își desfășoară activitatea în instanțele judecătorești și parchete, dar și din alți specialiști.

Pentru obținerea unor rezultate cât mai bune în pregătirea cursanților, personalul de instruire face eforturi pentru redactarea unor cursuri adaptate nivelului de pregătire necesar unui viitor grefier, care să includă și o serie de modele de acte procedurale și alte materiale didactice folosite la seminarii.

Obiective privind organizarea formării inițiale

Pe termen scurt(1-5 ani):

- reorganizarea formării inițiale astfel cum este descrisă mai sus, potrivit dispozițiilor Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea;
- realizarea planului de învățământ și a programelor școlare în funcție de categoriile de cursanți care vor fi pregătiți în cadrul formării inițiale;
- completarea și actualizarea suporturilor de curs și a celorlalte materiale necesare realizării în condiții optime a formării inițiale a tuturor categoriilor de cursanți;
- conceperea unor programe de învățare la distanță pentru grefierii arhivari și registratori;
- completarea rețelei de formatori și asigurarea unei formări eficiente a acestora;
- apropierea formării inițiale a grefierilor de aceea a auditorilor de justiție, în vederea creșterii calității actului de justiție și a eficienței activității instanțelor judecătorești și a parchetelor, prin organizarea unor activități comune.

Pe termen mediu (6-10 ani):

- perfecționarea și actualizarea planului de învățământ și a programelor școlare în funcție de necesitățile formării personalului auxiliar, generate de evoluția profesiilor din acest domeniu;
- dezvoltarea rețelei de formatori în funcție de necesitățile existente;
- implementarea programelor de învățământ la distanță pentru formarea inițială a grefierilor arhivari și registratorilor din toate instanțele judecătorești și parchetele din țară;
- continuarea procesului de apropiere a formării inițiale a grefierilor de aceea a auditorilor de justiție, în vederea creșterii calității actului de justiție și a eficienței activității instanțelor judecătorești și a parchetelor, prin organizarea unor activități comune.

Pe termen lung (11-20 ani):

- perfecționarea și actualizarea planului de învățământ și a programelor școlare în funcție de necesitățile formării personalului auxiliar, generate de evoluția profesiilor din acest domeniu;
- dezvoltarea rețelei de formatori în funcție de necesitățile existente;
- identificarea altor obiective specifice realizării formării inițiale a personalului auxiliar din instanțele judecătorești și parchete, în condițiile evoluției sistemului justiției.

FORMAREA CONTINUĂ

În ceea ce privește activitatea de formare continuă a personalului auxiliar de specialitate din instanțele judecătorești și parchete, aceasta va trebui, la rândul său, reconsiderată în funcție de necesitățile tuturor categoriilor de personal și de posibilitățile materiale și umane ale școlii.

În acest scop, SNG va propune realizarea unui studiu privind necesitatea redimensionării numărului de personal auxiliar de specialitate, în funcție de volumul de activitate al instanțelor judecătorești și parchetelor.

Întrucât reforma justiției vizează, în primul rând, creșterea calității actului de justiție, care este influențat în mod direct de nivelul pregătirii celor implicați în realizarea sa, aceasta trebuie să se sprijine pe un proces dinamic și continuu de îmbogățire și actualizare a cunoștințelor întregului personal auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, personal care ajută în mod esențial magistrației în realizarea nobilei lor misiuni. Iar cea mai amplă formă de pregătire pe care Școala Națională de Grefieri este chemată să o realizeze o constituie formarea continuă, prin care se dorește tocmai îndeplinirea acestui deziderat.

Activitatea de pregătire continuă are în vedere perfecționarea grefierilor și a celuilalt personal auxiliar de specialitate din instanțele judecătorești și din parchete.

În vederea realizării unei formări continue eficiente, SNG va avea nevoie de sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției, instanțelor judecătorești, parchetelor și asociațiilor profesionale în sensul asigurării resurselor financiare necesare în vederea derulării programelor propuse, precum și asigurării participării personalului auxiliar de specialitate la cât mai multe activități.

Obiective specifice pregătirii continue

Obiective vizând planul cunoașterii:

- 1) îmbogățirea cunoștințelor juridice fundamentale necesare îndeplinirii sarcinilor care revin grefierului în cadrul instanței judecătorești și actualizarea acestora pe măsura evoluției legislației și a schimbării practicii judiciare;
- 2) aplicarea cunoștințelor dobândite în contexte noi;
- 3) cunoașterea statutului, competențelor și a activității grefierilor și ale celorlalte categorii de personal auxiliar de specialitate din România și din alte țări europene.

Obiective vizând planul abilităților:

- 1) dezvoltarea capacității de a emite raționamente juridice și de a utiliza corect limbajul de specialitate în activitatea curentă;
- 2) dezvoltarea capacității de a utiliza în mod corect și adecvat instrumentele de lucru (în special programele informatice folosite în instanță);
- 3) dezvoltarea creativității în conceperea și realizarea administrării instanței, promovarea inovațiilor în sistemul juridic.

Obiective vizând planul atitudinilor:

- 1) dezvoltarea motivației și formarea unei atitudini pozitive față de profesie, a receptivității și responsabilității față de schimbările inovatoare din sistemul judiciar;
- 2) formarea unei conduite autonome și creatoare în selectarea și organizarea informațiilor.

Resurse educaționale

În scopul realizării unei pregătiri uniforme la nivel național a întregului personal auxiliar de specialitate care își desfășoară activitatea în instanțele judecătorești și în parchetele din România, Școala Națională de Grefieri își propune să realizeze perfecționarea periodică a acestuia, astfel încât, într-un interval de timp de cinci ani, în prezent, și trei ani, în perspectivă (pe termen mediu), fiecare persoană care face parte din această categorie profesională să poată beneficia de cel puțin o formă de pregătire continuă, astfel cum prevede art. 29 din Legea nr. 567/2004.

În prezent, conform datelor statistice existente, în instanțele judecătorești din țara noastră funcționează aproximativ 5800 de persoane în cadrul personalului auxiliar de specialitate.

Acest număr de grefieri va crește în următorii ani, prin suplimentarea numărului de posturi în vederea creșterii eficienței instanțelor prin realizarea echipelor judecător-grefier, precum și prin crearea unor tribunale sau secții specializate ale instanțelor, cum ar fi tribunalele pentru minori, tribunalele pentru soluționarea cauzelor comerciale și fiscale, etc.

Vor trebui pregătiți, de asemenea, un număr de aproximativ 1200 grefieri care funcționează în cadrul parchetelor, numărul acestora urmând să crească în următorii ani datorită creșterii volumului de activitate.

Estimarea creșterii numărului de personal auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor și parchetelor va fi realizată prin studiul propus mai sus.

Prin urmare, pentru a se realiza participarea fiecărui grefier la cel puțin o formă de perfecționare într-un interval de cinci ani, Școala Națională de Grefieri va organiza anual seminarii, sesiuni de pregătire, conferințe, sau alte forme de pregătire pentru cel puțin 1400 persoane.

Aceste seminarii se vor desfășura în București și în centrele regionale de perfecționare a magistraților și grefierilor aflate la Bârlad, Sovata, Timișoara, Arad, Eforie și Amara.

Durată acestor forme de pregătire va fi stabilită în funcție de importanța și complexitatea temelor abordate.

Formarea continuă se va desfășura specializat, activitățile fiind împărțite pe categorii de personal, astfel:

- activități de formare adresate grefierilor șefi;
- activități de formare adresate grefierilor (și aici tematica va fi diferită pentru grefierii cu vechime de până la doi ani în profesie față de cea adresată grefierilor cu vechime mai mare). Se va ține seama și de specializarea grefierilor, în funcție de instanțele în care își desfășoară activitatea;
- activități de formare adresate altor categorii de personal auxiliar .

Strategia educațională

În scopul stimulării participării personalului la activitățile de pregătire continuă și al eficientizării activităților organizate, aria curriculară aleasă va fi legată de activitatea practică a participanților. Nu vor fi neglijate aspectele noi ale activității grefierilor, legate de aplicarea cunoștințelor privind respectarea drepturilor omului sau dreptul comunitar, comunicarea sau relațiile publice.

În stabilirea tematicii activităților de formare continuă, vom consulta magistrații și personalul auxiliar de specialitate din instanțele judecătorești și parchete.

Programul activităților, cuprinzând categoria de personal căruia îi este adresată fiecare, data, locul și numărul de participanți se va stabili până la data de 1 noiembrie a fiecărui an pentru anul următor și va fi trimis instanțelor judecătorești și parchetelor, în vederea consultării sale de către toți cei interesați, care vor putea opta pentru activitățile la care doresc să participe.

În funcție de numărul de locuri și de solicitări pentru fiecare seminar, precum și de frecvența participării fiecărei persoane dintre cele care își exprimă opțiunea la activități de formare continuă, până la 15 decembrie se vor stabili participanții pentru întregul program de perfecționare din anul următor.

Metodologia unei activități de formare continuă cuprinde, în general, trei etape:

- *pregătirea activității*, în cadrul căreia fiecare dintre formatorii care vor susține temele prevăzute își va pregăti un plan de prezentare a temei propuse, un suport al prelegerii și materialele cu care va lucra, materiale ce vor fi comunicate participanților înaintea sau la începutul activității;
- *susținerea temei*, în cadrul căreia metodele folosite vor fi preponderent practice, toate informațiile prezentate fiind, în măsura posibilităților, însoțite de aplicații din domeniul de activitate al cursanților, expunerile fiind urmate, de regulă, de lucru pe ateliere;
- *finalizarea activității*, constând în evaluarea cunoștințelor dobândite de participanți și sintetizarea materialelor folosite, sub forma unor broșuri ce vor fi multiplicare de școală și distribuite curților de apel din întreaga țară. Totodată, va fi realizată o evaluare a fiecărei activități de către cursanți, atât în privința tematicii, modului de lucru, cât și în privința organizării.

Activitățile de pregătire continuă vor fi susținute de formatori numiți, de regulă, dintre magistrații sau grefierii cu studii superioare juridice care funcționează în instanțele judecătorești și parchetele din întreaga țară, ori din rândul altor specialiști. Pentru facilitarea organizării activităților și micșorarea costurilor acestora vor fi invitați, de regulă, formatori din instanțele cele mai apropiate de locul desfășurării.

Obiective privind organizarea activității de formare continuă

Pe termen scurt (1-5 ani):

- redimensionarea programelor de formare continuă, pentru a se asigura posibilitatea participării întregului personal auxiliar de specialitate din instanțele judecătorești și parchete de a participa cel puțin o dată la 3 ani la o astfel de activitate; vor fi introduse în programa

școlară noi discipline precum : protecția minorilor, comunicare, management, documentare, drept comunitar, drepturile omului.

- realizarea unor materiale scrise (suporturi de curs, broșuri, pliante) cuprinzând informațiile necesare în vederea unificării practicii și a asigurării sursei de informație necesare pentru o bună pregătire profesională a participanților, precum și difuzarea acestora în toate instanțele judecătorești și parchetele din țară;
- realizarea unor materiale scrise nu numai de către formatori, dar și de către grefierii participanți în legătură cu tema pusă în discuție (cu informarea în prealabil a acestora cu privire la tema seminarului); această modalitate de lucru responsabilizează și stimulează participanții, reduce timpul necesar sintetizării informațiilor și, în final, conduce la o gestionare mai bună a timpului dedicat cursurilor respective;
- apropierea formării continue a grefierilor de aceea a magistraților în vederea creșterii calității actului de justiție și a eficienței activității instanțelor judecătorești și a parchetelor, prin organizarea unor activități comune;
- realizarea continuității activității didactice a formatorilor și completarea rețelei de formatori astfel încât să existe cel puțin câte un formator pentru fiecare disciplină, în cadrul fiecărei curți de apel;
- formarea formatorilor și perfecționarea continuă a acestora în vederea actualizării cunoștințelor de specialitate și didactice;
- inițierea și realizarea unor programe de învățare la distanță pe diferite specializări;
- Elaborarea unor chestionare-tip adresate formatorilor, având ca finalitate culegerea unor propuneri și sugestii din partea acestora, în legătura cu aspectele organizatorice ale desfășurării stagiilor de pregătire a grefierilor.

Pe termen mediu (6-10 ani):

- implementarea activităților de formare continuă la distanță, în vederea creșterii eficienței și scăderii costurilor acestor activități;
- actualizarea permanentă a tematicii abordate și a conținutului și formei de desfășurare a acestor activități, punându-se accentul pe specializarea accentuată a personalului auxiliar de specialitate;
- crearea posibilității unei comunicări interactive între școală și beneficiarii formării continue, printr-un forum de discuții realizat pe pagina de internet a școlii, precum și crearea posibilității de înscriere on-line pentru participarea la diferite activități de formare continuă;

- creșterea ponderii schimburilor de experiență cu grefieri din alte țări europene, în vederea unificării modului de lucru al grefierului în țările europene;
- continuarea apropierea formării continue a grefierilor de aceea a magistraților în vederea creșterii calității actului de justiție și a eficienței activității instanțelor judecătorești și a parchetelor, prin creșterea frecvenței organizării de activități comune, avându-se în vedere și apropierea progresivă a profesiilor, prin transferul unor atribuții de la judecător la grefier.

Pe termen lung (11-20 ani):

- actualizarea permanentă a tematicii abordate și a conținutului și formei de desfășurare a activităților de formare continuă, în vederea creării și consolidării unor modalități de lucru specifice spațiului juridic european;
- generalizarea activităților de formare continuă la distanță.

SELECȚIA ȘI FORMAREA FORMATORILOR

Selecția formatorilor

În vederea realizării unei activități de formare profesională cât mai eficiente, este necesară o cât mai bună selecție a formatorilor.

Aceasta va fi bazată pe criterii obiective, cum ar fi criteriile competenței, disponibilității, aptitudinilor didactice, experienței și eticii profesionale.

Pentru formatorii care vor participa la realizarea formării inițiale, selecția și numirea vor avea loc anual, înainte de începerea anului școlar.

Pentru formatorii care vor participa la realizarea formării continue, selecția și numirea vor avea loc anual, înainte de începerea anului calendaristic.

Pot deveni formatori ai Școlii Naționale de Grefieri magistrații și grefierii cu studii superioare care își desfășoară activitatea în instanțele judecătorești și parchete, precum și alți specialiști în diferite domenii de activitate (dactilografie, informatică, management economic, statistică, comunicare, relații publice, etc.)

Selecția va fi realizată de o comisie numită de consiliul de conducere al Școlii Naționale de Grefieri, formată din formatori, reprezentanți ai conducerii școlii și, dacă există în cadrul personalului școlii, un pedagog, pe baza analizei candidaturilor și a unui interviu. Pentru aceasta, candidații vor depune un CV, o scrisoare de intenție și un plan de seminar pe o temă la alegerea acestora.

În vederea realizării selecției formatorilor, la toate instanțele și parchetele va fi transmis un anunț privind începerea procedurii, anunț ce va fi publicat și pe pagina de internet a școlii.

Candidaturile vor fi depuse în termen de 30 de zile de la realizarea publicității menționate mai sus.

Comisia va realiza selecția în urma analizei documentelor depuse și a unui interviu, axat, în principal, pe tema activității de formator.

Formatorii care au desfășurat deja activitate didactică nu vor mai participa la o nouă selecție. Aceștia vor rămâne în rețeaua de formatori a Școlii Naționale de Grefieri, la cerere, dacă aprecierea făcută de Consiliul de conducere, la propunerea directorului școlii, este favorabilă, ținându-se seama și de evaluările realizate cu privire la activitatea lor didactică de către cursanți.

Formatorii selectați vor fi propuși de consiliul de conducere al școlii pentru a fi numiți prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii.

Formarea formatorilor

Activitatea de formator al unei școli de grefieri este deosebit de complexă, aceasta necesitând atât cunoștințe temeinice de specialitate cât și stăpânirea modului de aplicare a acestora în activitatea specifică a personalului auxiliar de specialitate.

De asemenea, activitatea de formator implică, pe lângă cunoștințele de specialitate și dobândirea unor cunoștințe pedagogice, a unor tehnici de transmitere a cunoștințelor și de evaluare a rezultatelor obținute, care exced sferei activității magistratului sau grefierului.

Având în vedere complexitatea acestei activități, considerăm că se impune necesitatea formării formatorilor ce-și vor desfășura activitatea în cadrul școlii.

Obiective specifice pregătirii formatorilor

Obiective vizând planul cunoașterii:

- 1) actualizarea și aprofundarea cunoștințelor specifice disciplinei predate ;
- 2) dobândirea unor cunoștințe, priceperi și deprinderi privind metodologia predării și a evaluării rezultatelor obținute, întocmirea programei și a celorlalte documente școlare;
- 3) actualizarea cunoștințelor privind activitatea grefierului pe măsura evoluției legislației și a schimbării practicii judiciare;

- 4) cunoașterea statutului, competențelor și a activității grefierilor din alte țări, precum și a evoluției acestei profesii pe plan european;

Obiective vizând planul abilităților:

- 1) dezvoltarea creativității în conceperea și realizarea activității instanței, promovarea inovațiilor în sistemul juridic;
- 2) dezvoltarea capacității de a utiliza metode didactice moderne, a capacității de a organiza procesul didactic într-un mod practic și interactiv;
- 3) dezvoltarea capacității de a utiliza mijloace didactice moderne;

Obiective vizând planul atitudinilor:

- 1) dezvoltarea motivației și a receptivității față de schimbările inovatoare din sistemul judiciar cu privire la statutul și competența grefierilor;
- 2) dezvoltarea spiritului critic și a unei atitudini pozitive față de activitatea desfășurată.

Resurse educaționale

În vederea realizării pregătirii continue, în cadrul Școlii Naționale de Grefieri a fost constituită o rețea de formatori din care fac parte preponderent magistrați care își desfășoară activitatea în instanțele judecătorești și parchetele din întreaga țară, grefieri cu studii superioare juridice, dar și cadre didactice universitare și specialiști în domeniul informaticii și dactilografiei.

Deși legătura permanentă cu activitatea din instanțele judecătorești și parchetele de pe lângă acestea este benefică pentru latura practică a transmiterii de cunoștințe, ne propunem să constituim un nucleu de formatori detașați în cadrul școlii, care să se poată dedica pentru o perioadă limitată numai activității didactice.

Cu ajutorul acestora vom face eforturi susținute pentru a dezvolta și adapta permanent cerințelor programa de învățământ, pentru a întocmi suporturile de curs și materialele didactice necesare bunei desfășurări a întregii activități didactice.

De asemenea, vom completa rețeaua de formatori cu magistrați, grefieri și alți specialiști specializați în domenii noi, sau în care în prezent nu dispunem de suficienți formatori.

Strategia educațională

Pregătirea formatorilor a debutat printr-o serie de seminarii organizate în cadrul unor proiecte PHARE, prin care am beneficiat de asistență și în acest domeniu.

Considerăm însă că este necesar ca această pregătire să fie reconsiderată și organizată într-un mod mai coerent, în scopul îmbunătățirii metodelor de predare, al realizării transmiterii unor informații unitare (unificării practicii în domeniul activităților desfășurate de personalul auxiliar de specialitate).

Activitatea de formare a formatorilor se va desfășura în mai multe modalități.

Astfel, pentru formatorii ce vor activa în cadrul pregătirii inițiale, la nivelul fiecărei catedre se vor desfășura periodic întâlniri, în cadrul cărora vor fi stabilite modalitățile de abordare a diferitelor teme prevăzute în programele de învățământ, vor fi sistematizate materialele folosite în cadrul cursurilor și seminariilor, iar responsabilii de catedră vor coordona întreaga activitate legată de disciplinele respective, colaborând în acest sens și cu formatorii ce vor activa în cadrul pregătirii continue.

Astfel de activități se vor desfășura și de către formatorii ce vor activa în domeniul pregătirii continue și ca îndrumători ai stagiului practic al cursanților, în cadrul unor întâlniri organizate de Școala Națională de Grefieri.

Totodată, vom organiza o serie de seminarii adresate formatorilor, pe specialități, în cadrul cărora să se realizeze îmbogățirea cunoștințelor de specialitate, adaptarea acestora specificului aplicării lor în activitatea grefierilor, actualizarea lor și cunoașterea unor tehnici de predare adaptate unei astfel de școli. Aceste activități vor fi desfășurate în baza unui program aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea consiliului de conducere al școlii.

De asemenea, conducerea școlii va face eforturi în sensul de a obține inițierea unor programe de colaborare și asistență internațională, în cadrul cărora vom solicita ca formatorii noștri să beneficieze de organizarea unor seminarii cu experți străini și de stagii de formare sau schimburi de experiență în cadrul unor instituții similare din alte țări sau al unor instituții europene, precum și asigurarea suportului financiar necesar organizării activităților pe care ni le-am propus în domeniul pregătirii formatorilor.

Obiective privind organizarea activității de formare a formatorilor

Pe termen scurt (1-5 ani):

- completarea rețelei de formatori astfel încât să existe cel puțin câte un formator pentru fiecare disciplină, în cadrul fiecărei curți de apel;

- formarea formatorilor și perfecționarea continuă a acestora în vederea actualizării cunoștințelor de specialitate și didactice;
- realizarea programelor de formare a formatorilor, astfel încât să se asigure posibilitatea participării tuturor formatorilor cel puțin odată pe an la activități specifice de pregătire;
- realizarea unor materiale scrise (suporturi de curs, broșuri, pliante) cuprinzând informațiile necesare în vederea unificării practicii și a asigurării sursei de informație necesare pentru o bună pregătire didactică și pedagogică.

Pe termen mediu (6-10 ani):

- Actualizarea permanentă a tematicii abordate și a conținutului și formei de desfășurare activităților de formare a formatorilor, punându-se accentul pe uniformizarea predării cunoștințelor în cadrul fiecărei discipline;
- Crearea posibilității unei comunicări interactive între școală și beneficiarii formării formatorilor, printr-un forum de discuții realizat pe pagina de internet a școlii;
- Creșterea ponderii schimburilor de experiență cu formatori ai unor școli similare din alte țări europene;

Pe termen lung (11-20 ani):

- Actualizarea permanentă a tematicii abordate și a conținutului și formei de desfășurare a activităților de formare a formatorilor, în vederea creării și consolidării unor modalități de lucru specifice spațiului juridic european;
- Perfecționarea comunicării și modului de colaborare între formatori.

În vederea realizării tuturor obiectivelor propuse în cadrul acestei strategii, va fi întocmit un program de implementare pe termen scurt, mediu și lung, iar bugetul Școlii Naționale de Grefieri va fi dimensionat în mod corespunzător.